

Hrvatsko oplemenjivačko, sjemenarsko i rasadničarsko društvo, Zagreb
Croatian society of plant breeders and seed producers, Zagreb

i : and

Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Zagreb
Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management, Zagreb

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Zagreb
Ministry of Science, Education and Sports, Zagreb

pod pokroviteljstvom : under the auspices of the

Ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva
Petra Čobankovića, dipl. inž. agr.
Minister of Ministry of Agriculture, Forestry and Water Management

a u suradnji s : in collaboration with

Agronomskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu
Faculty of Agriculture, University of Zagreb

Poljoprivrednim fakultetom Sveučilišta "J. J. Strossmayer" u Osijeku
Faculty of Agriculture, University "J. J. Strossmayer" in Osijek

Bc Institutom za oplemenjivanje i proizvodnju bilja, Zagreb
Bc Institute for Breeding and Production of Field Crops, Zagreb

Poljoprivrednim institutom, Osijek
Agricultural Institute Osijek

Hrvatskim agronomskim društvom, Zagreb
Croatian Society of Agronomists

Institut za jadranske kulture i melioraciju krša, Split
Institute for Adriatic Crops and Karst Reclamation, Split

Institut za poljoprivredu i turizam, Poreč
Institut for Agriculture and Tourism, Poreč

Hrvatskim Zavodom za poljoprivrednu savjetodavnu službu
Croatian Agricultural Extension Institute

Visokim gospodarskim učilištem u Križevcima
College of Agriculture at Križevci

organiziraju : organize

Znanstveni Simpozij / Symposium

110-a OBLJETNICA HRVATSKOG SJEMENARSTVA
"Kvalitetnim kultivarom i sjemenom u Europu"
SJEME I SADNI MATERIJAL U PRILAGODBI EZ-i

110th ANNIVERSARY OF CROATIAN SEED SCIENCE
AND TECHNOLOGY

Hrvatska / Croatia

Stubičke Toplice

Hotel "Matija Gubec", 22-25. studenog 2004.

PROGRAM I SAŽECI :: PROGRAMME AND ABSTRACTS

Organizacijski odbor : Organizing Committee

Predsjednik : Chairman:

Prof. dr. sc. Ivan Kolak

Članovi : Members:

Prof. dr. sc. Milutin Bede
Petar Čobanković, dipl. inž. agr.
Drago Ćorić, dipl. inž. agr.
Prof. dr. sc. Radovan Fuchs
Prof. dr. sc. Vlado Guberac
Dr. sc. Ivan Katalinić
Dr. sc. Josip Kovačić
Dr. sc. Slavko Perica
Dr. sc. Đordano Peršurić
Daniel Škoro, dipl. oec.

Znanstveni odbor : Scientific Committee

Predsjednik : Chairman:

Prof. dr. sc. Mirko Gagro

Članovi : Members:

Dr. sc. Đani Benčić
Dr. sc. Ivan Brkić
Doc. dr. sc. Zlatko Čmelik
Dr. sc. Ivan Danjek
Doc. dr. sc. Jerko Gunjača
Prof. dr. sc. Marijan Jošt
Doc. dr. sc. Berbard Kozina
Dr. sc. Miroslav Krizmanić
Dr. sc. Alojzije Lalić
Prof. dr. sc. Nada Paradžiković
Prof. dr. sc. Zlatko Šatović
Dr. sc. Slobodan Tomasović
Prof. dr. sc. Ines Vršek

Tajnik : Secretary :

Klaudija Carović, dipl. inž. agr.

110-a OBLJETNICA HRVATSKOG SJEMENARSTVA
Stubičke Toplice, 22. studeni 2004.

Poštovani suradnici(ce), oplemenjivači, sjemenari, rasadničari, proizvođači i dorađivači sjemena i sadnog materijala, tržištari, dame i gospodo;

Zadovoljstvo mi je pozdraviti Vas (nazočne) 110-oj OBLJETNICI HRVATSKOG SJEMENARSTVA I RSADNIČARSTVA u ime HRVATSKOG OPLEMENJIVAČKOG, SJEMENARSKOG I RSADNIČARSKOG DRUŠTVA, u ime organizacijskog i znanstvenog odbora ovog SIMPOZIJA. Pozdravljam sve naše dekane i prodekane fakulteta, ravnatelje Instituta i goste, a posebno pozdravljamo pokrovitelja ovog SIMPOZIJA, ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva Petra Čobankovića, dipl. inž. i supokrovitelja ministra znanosti, obrazovanja i športa prof. dr. sc. Radovana Fuchsa.

110. godina hrvatske znanosti i struke na biljnoj genetici, oplemenjivanju bilja, sjemenarstvu i rasadničarstvu, veličanstvena je obljetnica, ponos i dika svih naših prethodnika koji su u kontinuitetu osigurali ovo što danas imamo. S ponosom mogu potvrditi da je doprinos naših prethodnika kao i danas aktivnih znanstvenika i stručnjaka u području stvaranja kultivara, proizvodnje sjemena i sadnog materijala, praktično ne mjerljiv u novčanom iznosu. Bezbroy zlatnih poluga utkano je u hrvatsko sjeme i sadni materijal koji iz generacije u generaciju krase naša polja, hrani narod a višak sjemenog zlata izvozimo kao prepoznatljivi nacionalni proizvod.

Možemo biti ponosni na tisuće i tisuće stvorenih kultivara, na tone i tone proizvedenog sjemena, na milijune i milijune voćnih i drugih sadnica i presadnica, loznih cijepova, na sve što smo kao agronomska elita učinili za nacionalno poljodjelstvo i prestiž u Europi i svijetu. S ponosom mogu potvrditi da su naši prethodnici kao i mi danas stalno davali i davali, a malo za svoj rad tražili. Riječ je o vrlo skromnim ljudima koji se bave ovim teškim i nadasve važnim poslom. Jer, bez sjemena sve oranice ali i police u trgovini bile bi prazne a narod gladan.

Kao znanstvena i stručna vertikala jučer i danas, a vjerujem i sutra trebamo pronaći novu snagu i želju za kreiranje novog nacionalnog programa sjemena i sadnog materijala prilagođenog ulasku u EZ. Mi to znamo, možemo i hoćemo ali i tražimo punu podršku od naša dva ministarstva (Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva, te Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa). Uvjeren sam da ćemo tu podršku dobiti a na nama je izvedba i provedba programa.

Naši fakulteti u proteklom razdoblju stvorili su domaće i svjetski priznate kadrove znanstvenike i stručnjake kao i mlade kadrove koji tek dolaze. Naši instituti stvorili su svjetski priznate kultivare i sjeme s kojim smo već davno u Europi i svijetu. Ovaj prevažni posao treba nastaviti i pojačano raditi na našoj zaštitnoj marki.

Tijekom 110 godina rada ovog društva imali smo razumijevanje i podršku ali i nerazumijevanje pa i blokade za naše sjeme i sadni materijal. U vremenu ispred nas Hrvatsko oplemenjivačko, sjemenarsko i rasadničarsko društvo očekuje samo razumijevanje jer ćemo samo tako moći uspješno provesti program čije sastavnice očekujemo na OKRUGLOM STOLU ovih dana i ovdje u srcu hrvatskog zagorja.

O našem radu izvijestit ćemo na ovom Simpoziju, a o novom nacionalnom "Programu sjemena i sadnog materijala" izvijestit ćemo nadležna tijela i ustanove Vlade Republike Hrvatske očekujući poticaj i podršku, za što vjerujem da neće izostati.

Sve naše radove objavit ćemo u našem časopisu SJEMENARSTVO – genetika, oplemenjivanje bilja, cvjećarstvo i rasadničarstvo koji ove godine obilježava 20-u OBLJETNICU kontinuiranog izlaženja i gdje je objavljeno sve naše ali i šire znanstveno i stručno, važno za oplemenjivanje bilja, sjemenarstvo i rasadničarstvo.

Dragi moji oplemenjivači, sjemenari, rasadničari i suradnici na nacionalnom sjemenskom programu, od Vas očekujem dodatni napor i poticaj za stvaranje HRVATSKE INDUSTRIJE SJEMENA I SADNOG MATERIJALA u suradnji s naša dva resorna ministarstva (MPŠVG i MZOŠ). Mi to znamo, možemo i moramo realizirati kako zbog naše prošlosti tako i zbog budućnosti. Tijekom ova tri dana zgusnutog programa od jutra do večeri, očekujemo na okruglom stolu konkretne prijedloge, a HOSRD se obvezuje s ministarstvima uskladiti i realizirati ovaj program.

Stvoreno naslijeđe tijekom 110 godina našeg mukotrpnog rada na fakultetima, Institutima, Zavodima, odjelima, u tvrtkama i na našim oranicama obveza je ove, ali i slijedećih generacija da ustraju na stvaranju kultivara, sjemena i sadnog materijala kao temelja svih temelja bilinogojstva i ukupnog poljodjelstva.

Očekujemo da će hrvatska industrija sjemena i sadnog materijala dobiti isto mjesto u našoj znanosti, poljodjelstvu i gospodarstvu kakvo imaju i ostale suverene države Europe. Nama ništa drugo ne treba.

Čestitajući Vam na postignućima, još Vas jednom pozivam na nove izazove i konkurentnost jer ćemo samo tako moći plasirati naše proizvode na naše oranice ali i diljem Europe.

Želim Vam svako dobro i još više uspjeha u Vašem radu na programu stvaranja domaćih kultivara, sjemena i sadnog materijala.

Hvala na pažnji.

Predsjednik HOSRD-a i
organizacijskog odbora Simpozija
prof. dr. sc. Ivan Kolak

Program rada Simpozija

Ponedjeljak, 22. studeni 2004.

DVORANA HOTELA "Matija Gubec"

**Moderatori: Ivan Kolak, Milutin Bede, Josip Kovačević, Slobodan
Moderators Tomasović, Mirko Gagro**

- 9⁰⁰ Pozdravna riječ Organizatora Simpozija i gostiju
Pozdravna riječ ministra poljoprivrede, šumarstva i vodnoga gospodarstva,
Petra Čobankovića i doministra znanosti, obrazovanja i športa, Radovana
Fuchsa.
Pozdravna riječ dekana/prodekana fakulteta, ravnatelja instituta i gostiju
- 9³⁰ Uručenje povelja, priznanja i zahvalnica zaslužnim institucijama,
znanstvenicima i stručnjacima
- 10⁰⁰ Ivan Kolak, Zlatko Šatović, Klaudija Carović
110-a obljetnica hrvatskog sjemenarstva
110th anniversary of Croatian seed science and technology
- 10²⁰ Ivan Kolak, Zlatko Šatović, Klaudija Carović
HBBG kao temelj sjemenarstva i rasadničarstva
Croatian Bank of Plant Genes - The basis for seed and seedlings production
- 10³⁵ Sara Fondenvilla, Zlatko Šatović, Diego Rubiales, María Teresa Moreno, Ana
María Torres
Kartiranje lokusa za kvantitativno svojstvo (QTLs) otpornost graška
(*Pisum sativum* L.) na *Mycosphaerella pinodes*
*Mapping of quantitative trait loci (QTLs) for controlling *Mycosphaerella**
*pinodes resistance in pea (*Pisum sativum* L.)*
- 10⁵⁰ Carmen María Avila, Zlatko Šatović, Josefina Carmen Sillero, Salvador
Nadal, Diego Rubiales, María Teresa Moreno, Ana María Torres
Kartiranje lokusa za kvantitativna svojstva (QTL) koji utječu na
sastavnice prinosa boba (*Vicia faba* L.)
Mapping of quantitative trait loci (QTLs) affecting yield components in faba
*bean (*Vicia faba* L.)*
- 11⁰⁵ **Odmor : Coffe break**
- Moderatori: Marijan Jošt, Milutin Bede, Slobodan Tomasović, Alojzije Lalić,**
Moderators Ivan Brkić
- 11³⁰ Marijan Jošt
Trebaju li Hrvatskoj GM usjevi?
Do Croatia needs GM crops?

- 11⁴⁵ Ante Kolega, Marko Ivanković
Tržištvo sjemena i sadnog materijala
Marketing of seed and seedlings
- 12⁰⁰ Milutin Bede i suradnici
Oplemenjivanje pšenice u Hrvatskoj
Breeding wheat in Croatia
- 12¹⁵ Milutin Bede i suradnici
Oplemenjivanje i sjemenarstvo pšenice u Agrigenetics Osijek
Breeding wheat and seed production in Agrigenetics, Osijek
- 12³⁰ Rade Mlinar, Slobodan Tomasović, Ivica Ikić
Stabilnost kvantitativnih svojstava Bc kultivara ozime pšenice
Stability of quantitative traits of the Bc winter wheat varieties
- 12⁴⁵ Marijan Jošt, Vesna Samobor, Marija Vukobratović, Marijana Ivanek-Martinčić
Oplemenjivanje pšenice na visoku pekarsku kakvoću
Breeding wheat on high bread making quality
- 13⁰⁰ Alojzije Lalić, Josip Kovačević, Darko Babić
Oplemenjivanje ječma na Poljoprivrednom institutu Osijek
Barley breeding at the Agricultural Institute Osijek
- 13¹⁵ Ivan Brkić, Domagoj Šimić, Antun Jambrović, Zvonimir Zdunić, Tatjana Ledencan, Josip Brkić
Stvaranje populacija, linija i hibrida kukuruza na Poljoprivrednom institutu Osijek
Developing of maize populations, inbreds and hybrids at Agricultural Institute Osijek
- 13³⁰ Ivica Buhiniček, Ante Vragolović, Zdravko Kozić, Marko Jukić, Zdenka Dogan
SSR markeri i genetska čistoća sjemena kukuruza
SSR markers and genetic purity of maize seed
- 13⁴⁵ Branimir Šimić, Ivan Đurkić, Luka Andrić, Hrvoje Plavšić, Stanko Volenik
Proizvodnja sjemena hibridnog kukuruza na Poljoprivrednom institutu Osijek
Maize hybrid seed production on Agricultural Institute Osijek
- 14⁰⁰ Miroslav Krizmanić, Ivica Liović, Ante Mijić, Marijan Bilandžić
Oplemenjivanje i sjemenarstvo suncokreta u Poljoprivrednom institutu Osijek
Sunflower breeding and seed production in the Agricultural Institute Osijek
- 14¹⁵ **Ručak : Lunch**
- Moderatori: Tomislav Duvnjak, Luka Andrić, Drago Ćorić, Mijo Sabolić, Juro**
Moderators Barukčić

- 16⁰⁰ Tomislav Duvnjak, Marija Vratarić, Draženka Jurković, Luca Riccioni, Aleksandra Sudarić, Jasenka Čosić
Reakcija genotipova soje na zarazu sa *Phomopsis longicolla* Hobbs
*Response of soybean genotypes on infection with *Phomopsis longicolla* Hobbs*
- 16¹⁵ Luka Andrić, Branimir Šimić, Ruža Popović, Hrvoje Plavšić, Ilonka Ivanišić
Utjecaj tretiranja i skladištenja na kakvoću sjemena suncokreta
Influence of storage and seed treatment on sunflower seed quality
- 16³⁰ Zvonimir Štafa, Jan Čížek
Kvantitativna svojstva kultivara visokih trava
Quantitative traits of tall grass cultivars
- 16⁴⁵ Zvonimir Štafa, Jan Čížek
Kvantitativna svojstva kultivara engleskog ljulja (*Lolium perenne* L.)
*Quantitative traits of perennial rye-grass cultivars (*Lolium perenne* L.)*
- 17⁰⁰ Drago Ćorić, Zdenko Milas
Kuda ide hrvatsko sjemenarstvo?!
Where does the Croatian seed science and technology go?!
- 17¹⁵ Miljenko Rakić
Usklađenje hrvatskog zakonodavstva u području sjemenarstva i rasadničarstva s pravnom stečevinom Zajednice
The adjustment of Croatian legislation on seed and seedlings to common European legal heritage
- 17³⁰ Mijo Sabolić
Proizvodnja sjemena u Poljodaru, Daruvar
Seed production in Poljodar, Daruvar
- 17⁴⁵ Juro Barukčić
Proizvodnja sjemena u Meretine, Županja
Seed production in Meretine, Županja
- 18⁰⁰ Mato Ivić, Josip Đelagić, Mijo Matić
Proizvodnja sjemena u Đakovštini, Đakovo
Seed production in Đakovština, Đakovo
- 18¹⁵ Zdravko Mužar, Stevo Medaković
Proizvodnja sjemena u PP Orahovici, Orahovica
Seed production at PP Orahovica, Orahovica
- 18³⁰ Antun Grudić
Proizvodnja sjemena u Graminei, Pitomača
Seed production in Graminea, Pitomača
- 18⁴⁵ Božo Kvesić
Proizvodnja sjemena u Sjemenarni, Zagreb
Seed production in Sjemenarna, Zagreb

Svečana večera : Gala dinner

Utorak, 23. studeni 2004.

**Moderatori: Ivan Buturac, Zdravko Matotan, Nikola Šuljaga, Ivan Kolak, Nada
Moderators Paradžiković**

- 09⁰⁰ Ivan Kolak, Zlatko Šatović, Klaudija Carović
Hrvatski sjemenski program – jučer i sutra
Croatian Seed Programme - past and the future
- 09¹⁵ Nikola Šuljaga
Proizvodnja sjemenskog krumpira u Zavodu za krumpir Stara Sušica
Potato seed production at the Institute for potato Stara Sušica
- 09³⁰ Ivan Buturac
Sjemenarstvo i sorte krumpira
Cultivars and seed production of potato
- 09⁴⁵ Zdravko Matotan
Hrvatsko sjemenarstvo povrtnih kultura
Croatian vegetable seed sector
- 10⁰⁰ Nada Paradžiković, Jasenka Čosić, Zlata Milaković, Miranda Šeput, Chris Haycs
Mogućnosti suzbijanja bolesti rasada povrća i cvijeća biološkom metodom
Plant protection transplants vegetables and flowers biological control
- 10¹⁵ Nikola Kezić
Važnost pčela u proizvodnji sjemena
The value of honeybees in seed production
- 10³⁰ **Odmor : Coffe Break**

**Moderatori: Stjepan Pliestić, Bernard Kozina, Anđelko Vrsaljko, Boris
Moderators Duralija, Đani Benčić**

- 11⁰⁰ Stjepan Pliestić, Franjo Jović
Optimalizacija energetske omjera sušnice sjemenskog kukuruza
Optimization energy rations in corn seed dryer
- 11¹⁵ Stjepan Pliestić
Tehničko – tehnološki aspekti sušenja sjemenskog materijala
Technical & technological aspects for dryng of seed grains
- 11³⁰ Bernard Kozina, Nikola Mirošević, Edi Maletić, Jasminka Karoglan Kontić
Mogućnosti razvitka loznog rasadničarstva u Hrvatskoj
Development possibilities of grapevine propagation

- 11⁴⁵ Đordano Peršurić, Barbara Sladonja, Aldo Milotić, Kristina Brščić, Elvino Šetić, Anita Ilak Peršurić, David Gluhić, Danijela Poljuha
Gospodarska i genetska valorizacija autohtonih populacija vinove loze i maslina u Istri
Valorisation of autochthonous grapevine and olive varieties in Istria
- 12⁰⁰ Anđelko Vrsaljko
Suvremeni sortiment koštičavog voća
Modern cultivars of drupaceuos fruit
- 12¹⁵ Anđelko Vrsaljko
Stanje koštičavog voća u Hrvatskoj i Svijetu
Drupaceuos fruit production in Croatia and in the World
- 12³⁰ Boris Duralija, Zlatko Čmelik, Tihomir Miličević, Mario Njavro, Silvio Šimon
Ohlađena kontejnerska sadnica – novost u proizvodnji jagoda
Cold stored tray plant - novelty in strawberry production
- 12⁴⁵ Zlatko Čmelik, Jasmina Družić Orlić
Kakvoća sadnica – uvjet za intenziviranje proizvodnje jabuka
The quality of nursery trees – Base for intensification of apple production
- 13⁰⁰ Đani Benčić, Zoran Šindrak
Potencijal domaćih kultivara i njihovih tipova za intenzivnu maslinarsku proizvodnju
Potentials of Croatian domestic varieties and their subvarieties for intensive olive production
- 13¹⁵ Ante Biško, Predrag Vujević, Srđan Pera, Dunja Halapija, Tvrtko Jelačić, Zvonimir Savić, Nikolina Paleka
Aktivnosti Zavoda za voćarstvo na području introdukcije novih kultivara
Activites of Instituteof pomology in the introduction of new cultivars
- 13³⁰ **Ručak : Lunch**
- Moderatori: Ante Biško, Frane Strikić, Tihomir Miličević, Karmela Poštenjak,**
Moderators Nikola Nemčević
- 16⁰⁰ Ante Biško, Predrag Vujević, Srđan Pera, Dunja Halapija, Tvrtko Jelačić, Zvonimir Savić, Nikolina Paleka
Struktura kultivara voćnih vrsta u sustavu poticaja za podizanje trajnih nasada
Fruit cultivars in the system of incentives for setting up permanent orchards
- 16¹⁵ Frane Strikić, Zlatko Čmelik, Josip Gugić
Sadni materijal masline – osnova kvalitetne proizvodnje
Olive nursery tree - the base for quality olive production

- 16³⁰ Nikola Nemčević, Josip Ivanec
Sjemenarstvo ljekovitog bilja – stanje i potrebe
Seed production of medicinal plants - situation and needs
- 16⁴⁵ Marina Palfi, Zdravko Matotan, Marijan Turk
Utjecaj ekoloških uvjeta proizvodnje i starosti na parametre kvalitete sjemena kamilice (*Matricaria chamomilla* L.)
*Influence of ecological conditions in production and storage ages on camomile (*Matricaria chamomilla* L.) seed quality*
- 17⁰⁰ Karmelo Poštenjak, Maja Gradečki
Obnova šuma Hrvatske – jučer – danas – sutra
Reforestation of Croatian forests: yesterday- today-tomorrow
- 17¹⁵ Milan Poljak, Tomislav Čosić
Racionalna gnojidba u uzgoju sjemenske pšenice
Rational fertilization in wheat seed production
- 17³⁰ **Okrugli stol - Round table**
1. Rasprava po iznesenim referatima
2. Rasprava o sastavnicama razvitka hrvatskog oplemenjivanja bilja, sjemenarstva i rasadničarstva. Donošenje zaključaka koji će biti proslijeđeni Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa radi stvaranja novog nacionalnog programa SJEMENA I SADNOG MATERIJALA

Srijeda, 24. studeni 2004.

- 9⁰⁰ Nastavak rada i donošenje zaključaka Simpozija koje će biti upućene Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva te Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa
- 12⁰⁰ Odlazak kući